

Gemeente Renkum

Van
College van B&W

Kenmerk
193764

Aan
Gemeenteraad

Kopie aan

Datum
3 mei 2024

Onderwerp
Opbrengsten voor Renkum van de regionale
samenwerking in de Groene Metropoolregio
Arnhem-Nijmegen

• Inleiding

Bij de behandeling van de (huidige) Regionale agenda voor de periode 2023-2024 in de raadsvergadering van juni 2022 heeft het college de toezegging gedaan om uw raad te informeren over de concrete opbrengsten van de regionale samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen voor onze gemeente. En wel wanneer u in 2024 opnieuw wordt gevraagd om deel te nemen aan de regionale opgaven voor een volgende periode.

We hebben nu van het bestuur van de Groene Metropoolregio de concept-Regionale agenda 2025-2028 ontvangen. Gevraagd wordt van uw raad of u zich herkent in de (uitwerking van de) ambities en bijbehorende activiteiten van de vijf regionale opgaven voor de periode 2025-2028. Hoewel pas in het najaar wordt gevraagd om daadwerkelijk in te tekenen op de regionale opgaven – nadat de zienswijzen op de Regionale agenda zijn verwerkt en het document is vastgesteld door het bestuur – is het gebruikelijk om op basis van de concept-Regionale agenda al de intentie uit te spreken voor deelname aan de opgaven.

Dat maakt dat we u door middel van deze memo nu bij de behandeling van het voorstel over de concept-Regionale agenda informeren over de opbrengsten van de regionale samenwerking. Onderstaand gaan we eerst in op de resultaten van de samenwerking in de Groene Metropoolregio zoals die naar voren zijn gekomen in de tussentijdse evaluatie die in 2023 is uitgevoerd in opdracht van de regio. Vervolgens gaan we concreter in op de opbrengsten van de regionale samenwerking voor onze gemeente.

De Groene Metropoolregio informeert ons periodiek in de kwartaalberichten over de ontwikkelingen in de regio en resultaten – per opgave – die worden bereikt. Deze resultaten werken veelal ook positief door in Renkum, want als het goed gaat in de regio, gaat het ook goed met ons. Deze niet altijd specifiek aan Renkum gerelateerde opbrengsten hebben we niet expliciet meegenomen in deze memo.

• Resultaten van de samenwerking in de Groene Metropoolregio

Na het ontwikkelen van een vernieuwde werkwijze in de regionale samenwerking, een nieuwe regionale visie en een eerste regionale agenda met daarin vijf opgaven, is op 1 januari 2021 de Groene Metropoolregio officieel van start gegaan. Eind 2022 is de behoefte ontstaan bij de deelnemende gemeenten om te onderzoeken in hoeverre de gestelde doelstellingen worden behaald en hoe de samenwerking binnen de GMR wordt

ervaren. Om dit inzicht te verkrijgen, is een tussentijdse evaluatie uitgevoerd en die in het voorjaar van 2023 is afgerond.¹

Uit het evaluatieonderzoek komt naar voren dat het een opvallende en geslaagde prestatie is dat de achttien gemeenten in de regio zijn samengekomen en zich hebben verenigd achter de gezamenlijke opgaven die nu binnen de regio worden nagestreefd. Deze gemeenschappelijke inspanningen hebben ondertussen aanzienlijke financiële middelen naar de regio gebracht. Ook zijn de lobby en positionering van de regio in Den Haag en Brussel verbeterd. Andere concrete resultaten die naar voren zijn gekomen in het evaluatieonderzoek zijn:

- Het Human Capital Akkoord
 - De Regio Deal met een subsidie van €15 miljoen van het Rijk voor de regio
 - De Regionale Energiestrategie (RES), waarin gezamenlijk wordt gewerkt aan regionale doelen in plaats van individuele gemeentelijke doelen
 - De verstedelijkingsstrategieën die binnen de regio op succesvolle wijze zijn ontwikkeld, waardoor de Groene Metropoolregio een sterke gesprekspartner is geworden voor de Provincie en het Rijk
- **Resultaten van de regionale samenwerking concreet voor Renkum**

Onderstaand beschrijven we per regionale opgave – of daaraan gerelateerde onderwerpen – wat de regionale samenwerking in de Groene Metropoolregio ons oplevert en heeft opgeleverd.

Groene groeiregio

Algemeen. De speerpunten van de Groene groeiregio goed aan bij ons eigen programma wonen. Doordat we aansluiten bij de tempotafels versnellen, is het voor ons makkelijk om ondersteuning te vragen voor onze eigen projecten. De regionale Woondeal is verder een bruikbaar vertrekpunt voor ons eigen woonbeleid. Binnen de opgave wordt ook gewerkt aan een regionale woonzorgvisie die een nadere invulling geeft aan onze eigen woonzorgvisie. Tenslotte is het door deelname aan de opgave mogelijk om kennis te delen op het gebied van de implementatie van nieuwe wetgeving en huisvestingsvraagstukken van specifieke doelgroepen.

Samengevat levert deelname aan de opgave bouwstenen op voor ons eigen beleid. Daarnaast kunnen we een beroep doen op de kennis en kunde van de regio en de andere gemeenten waarmee we samenwerken binnen de opgave wat betreft de implementatie van nieuwe wetgeving – zoals bijvoorbeeld de Wet goed verhuurderschap – en de randvoorwaarden die moeten worden opgelost om te kunnen bouwen.

Concreter. Deelname aan de Groene groeiregio heeft ons het volgende opgeleverd:

- Een uitvoeringsgericht conceptgebiedsprogramma Veluwezoom
- De Woondeal
- Een nieuwe regionale huisvestingsverordening
- Een regionaal woningbehoefteonderzoek
- Een woningmarktmonitor
- De Verstedelijkingsstrategie

¹ Zie het rapport [Kwalitatief evaluatieonderzoek Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen](#) (juni 2023).

Onderwerp

Opbrengsten van de regionale samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-

Datum

Kenmerk

Pagina

3 mei 2024

193764

2 van 4

Productieve regio

We hebben in onze gemeente vrijwel geen ruimte voor de uitbreiding van werklocaties, terwijl de woningbouwopgave wel leidt tot een toename van de bevolking en dus een vraag naar werkgelegenheid. Door regionaal – in de context van de Productieve regio – hier goede afspraken over te maken kunnen we gezamenlijk werken aan een goede balans tussen wonen en werken. Het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid zorgt daarbij voor een spin-off voor lokale ondernemers.

Een goed voorbeeld van de regionale samenwerking is die in de zogenaamde triple helix, waarbij overheid, ondernemers en onderwijs met elkaar samenwerken. De triple helix is bedoeld om een goede afstemming te krijgen tussen vraag en aanbod van werkgelegenheid en arbeidsparticipatie. Ook thema's als innovatie, technologie en circulaire economie zijn onderwerpen binnen de triple helix samenwerking, gericht op economische groei en groei van de werkgelegenheid. De triple helix-samenwerking in de regio draagt dus bij aan het vergroten van de welvaart en het welzijn in de regio en in onze gemeente.

Ontspannen regio

Algemeen. Renkum is een groene gemeente met een uniek landschap en culturele rijkdom. Er liggen nog veel kansen op het gebied van recreatie en toerisme, waarmee we ook onze doelstellingen op het gebied van het behoud en verbeteren van natuur en biodiversiteit kunnen bereiken. Deelname aan de opgave draagt bij aan het verbeteren van de culturele infrastructuur, wat weer bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente (en de regio) om te wonen, werken en recreëren.

Door een goede afstemming en samenwerking met de gemeenten binnen de opgave, zorgen we voor meer spreiding in tijd en seizoen van bezoekers aan onze regio, en vergroten we de aantrekkelijkheid van de regio. Ook dit draagt weer bij aan het behalen van onze eigen doelstellingen op het gebied van natuur, landschap, kunst, cultuur, recreatie en toerisme.

Concreter. Deelname aan de Ontspannen regio heeft ons het volgende opgeleverd:

- Het onderzoek naar belevingsgebieden heeft een overzicht gegeven van de verschillende belevingsgebieden en mogelijke verhaallijnen. Hieruit zijn drie verhaallijnen gekozen die verder uitgewerkt worden.
- Het maken van gezamenlijke afspraken gemaakt met Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN).
- Een vitaliteitsonderzoek, waarbij (toeristische) ondernemers adviezen hebben gekregen over hun onderneming.
- Het wandelroutenetwerk is uitgebreid, waardoor de ontsluiting met Renkum is verbeterd.
- De aandacht voor de beken vanuit het bekenprogramma en de bijdrage aan het gebiedsproces Renkumse beekdalen draagt bij aan onze eigen doelstellingen.

Verbonden regio

Algemeen. We hebben de samenwerking in de context van de Verbonden regio nodig om regionale bereikbaarheid – en dus ook de bereikbaarheid van Renkum – te garanderen.

Onderwerp

Opbrengsten van de regionale samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-

Datum

Kenmerk

Pagina

3 mei 2024

193764

3 van 4

Concreter. Deelname aan de Verbonden regio heeft ons het volgende opgeleverd:

- De realisatie van Trolley 2.0, oftewel het doortrekken van de trolleyverbinding – die duurzamer en betrouwbaarder is dan de huidige busverbinding – van Arnhem door onze gemeente naar Wageningen (en uiteindelijk station Ede-Wageningen).
- De aanstaande realisatie van de spoorwegonderdoorgang in Wolfheze, waarvoor de regio zich heeft ingezet en voor ons heeft gelobbyd richting Rijk, Provincie en ProRail.

Circulaire regio

Algemeen. We zijn door deelname aan de opgave goed aangehaakt bij de RES en onderwerpen als geothermie en netcongestie.

Concreter. Deelname aan de Circulaire regio heeft ons het volgende opgeleverd:

- Het aanpakken van netcongestie. De regio heeft – samen met Liander en bekostigd door de Provincie – de rol van procesbegeleider in het opzetten en uitvoeren van een (sub)regionaal proces voor het aanpakken van acute netcongestie en het voorkomen van netcongestie na 2030.
- De gezamenlijke inkoop van energie (die we als gemeentelijke organisatie zelf gebruiken). Doordat dit vanuit regio wordt georganiseerd vraagt dit van ons minder inzet en hebben we voordeligere energie.

Onderwerp

Opbrengsten van de regionale samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-

Datum

Kenmerk

Pagina

3 mei 2024

193764

4 van 4